

III

(Acte pregătitoare)

CONSILIUL

POZIȚIA (UE) NR. 6/2013 ÎN PRIMĂ LECTURĂ A CONSILIULUI

în vederea adoptării unei directive a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare)

Adoptată de Consiliu la 6 iunie 2013

(2013/C 179 E/01)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 78 alineatul (2) litera (f),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

(1) Sunt necesare mai multe schimbări de fond ale Directivei 2003/9/CE a Consiliului din 27 ianuarie 2003 de stabilire a standardelor minime pentru primirea solicitanților de azil în statele membre ⁽⁴⁾. Din motive de claritate, trebuie să se procedeze la reformarea directivei menționate.

(2) O politică comună în domeniul azilului, cuprinzând un sistem european comun de azil, este un element constitutiv al obiectivului Uniunii Europene de stabilire progresivă a unui spațiu de libertate, securitate și justiție

deschis celor care, forțați de împrejurări, caută în mod legitim protecție în Uniune. O astfel de politică ar trebui să fie guvernată de principiul solidarității și al distribuirii echitabile a răspunderii între statele membre, inclusiv pe plan financiar.

(3) La reuniunea sa specială de la Tampere din 15 și 16 octombrie 1999, Consiliul European a convenit să acționeze pentru instituirea unui sistem european comun de azil, bazat pe aplicarea integrală și globală a Convenției de la Geneva privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la New York din 31 ianuarie 1967 (denumită în continuare „Convenția de la Geneva”), afirmând astfel principiul nereturnării. Prima fază a sistemului european comun de azil a fost realizată prin adoptarea instrumentelor juridice relevante, inclusiv a Directivei 2003/9/CE, prevăzute în tratate.

(4) Cu ocazia reuniunii sale din 4 noiembrie 2004, Consiliul European a adoptat Programul de la Haga, stabilind astfel obiectivele care trebuiau realizate în domeniul libertății, securității și justiției în perioada 2005-2010. În acest sens, Programul de la Haga a invitat Comisia Europeană să încheie evaluarea instrumentelor din prima fază și să înainteze Parlamentului European și Consiliului instrumentele și măsurile aferente celei de a doua faze.

(5) În cadrul reuniunii din 10-11 decembrie 2009, Consiliul European a adoptat Programul de la Stockholm care reiterează angajarea la obiectivul de a institui, până în 2012, un spațiu comun de protecție și solidaritate, bazat pe o procedură de azil comună și pe un statut uniform pentru cei care beneficiază de protecție internațională, în temeiul unor standarde de protecție înalte și al unor proceduri echitabile și eficiente. Programul de la Stockholm prevede, de asemenea, faptul că este esențial ca persoanele, indiferent de statutul membru în care este depusă cererea de protecție internațională, să beneficieze de un tratament echivalent în ceea ce privește condițiile de primire.

⁽¹⁾ JO C 317, 23.12.2009, p. 110 și JO C 24, 28.1.2012, p. 80.

⁽²⁾ JO C 79, 27.3.2010, p. 58.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 7 mai 2009 (JO C 212 E, 5.8.2010, p. 348) și Poziția Consiliului în primă lectură din 6 iunie 2013. Poziția Parlamentului European din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din

⁽⁴⁾ JO L 31, 6.2.2003, p. 18.

- (6) Resursele Fondului european pentru refugiați și ale Biroului European de Sprijin pentru Azil ar trebui mobilizate pentru a se acorda sprijinul corespunzător statelor membre în eforturile lor de punere în aplicare a standardelor stabilite în cea de a doua fază a sistemului european comun de azil, în special acelor state membre al căror sistem național de azil este supus unor presiuni deosebite și disproporționate, cauzate în special de situația lor geografică sau demografică.
- (7) În lumina rezultatelor evaluărilor efectuate cu privire la punerea în aplicare a instrumentelor din prima fază, este oportună, în acest stadiu, confirmarea principiilor care stau la baza Directivei 2003/9/CE în vederea asigurării unor condiții de primire îmbunătățite pentru solicitanții de protecție internațională (denumiți în continuare „solicitanți”).
- (8) Pentru a asigura tratamentul egal al solicitanților în întreaga Uniune, prezenta directivă ar trebui să se aplice în decursul tuturor fazelor și tipurilor de proceduri ale cererilor de protecție internațională, în toate centrele de cazare a solicitanților, atât timp cât acestora li se permite să rămână pe teritoriul statelor membre în calitate de solicitanți.
- (9) În aplicarea prezentei directive, statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a asigura deplina conformitate cu principiile apărării interesului superior al copilului și unității familiei, în conformitate cu dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, ale Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului din 1989 și respectiv ale Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.
- (10) În ceea ce privește tratamentul persoanelor care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive, statele membre trebuie să respecte anumite obligații care le revin în temeiul instrumentelor de drept internațional la care sunt părți.
- (11) Este necesară adoptarea unor standarde pentru primirea solicitanților care să fie suficiente pentru a le garanta un nivel de trai demn și condiții de viață comparabile în toate statele membre.
- (12) Armonizarea condițiilor de primire a solicitanților ar trebui să contribuie la limitarea mișcărilor secundare ale solicitanților, influențate de diversitatea condițiilor de primire.
- (13) În vederea asigurării unui tratament egal între toți solicitanții de protecție internațională și a garantării coerenței cu acquis-ul actual al Uniunii în domeniul azilului, în special cu Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate⁽¹⁾, este necesară extinderea domeniului de aplicare al prezentei directive în scopul includerii persoanelor care solicită protecție subsidiară.
- (14) Primirea persoanelor cu nevoi speciale de primire ar trebui să fie o preocupare majoră a autorităților naționale pentru a asigura faptul că o astfel de primire este concepută special pentru a putea răspunde nevoilor speciale ale acestora în materie de primire.
- (15) Măsura plasării în detenție a solicitanților ar trebui aplicată în conformitate cu principiul fundamental conform căruia o persoană nu ar trebui să fie supusă unei măsuri de detenție pentru unicul motiv că solicită protecție internațională, în special în conformitate cu obligațiile juridice internaționale ale statelor membre și cu articolul 31 din Convenția de la Geneva. Solicitanții pot fi plasați în detenție numai în condiții excepționale, foarte clar definite, prevăzute de prezenta directivă și respectând principiului necesității și proporționalității cu privire atât la modalitatea, cât și la scopul unei astfel de detenții. Un solicitant aflat în detenție ar trebui să aibă acces efectiv la garanțiile procedurale necesare, precum introducerea unei căi de atac în fața unei autorități judiciare naționale.
- (16) În ceea ce privește procedurile administrative referitoare la motivele de detenție, noțiunea de „atenție cuvenită” impune statelor membre, ca o condiție minimă, să facă pași concreți și semnificativi pentru a se asigura că timpul necesar pentru verificarea motivelor de detenție este cât mai scurt posibil, precum și că există o perspectivă reală pentru ca o astfel de verificare să fie realizată cu succes în cel mai scurt interval de timp. Detenția nu depășește timpul care este necesar în mod rezonabil pentru finalizarea procedurilor respective.
- (17) Motivele pentru detenție prevăzute în prezenta directivă nu aduc atingere altor motive de detenție, inclusiv motivelor de detenție din cadrul procedurilor penale, care sunt aplicabile în temeiul dreptului intern și care nu sunt legate de cererea pentru protecție internațională a unui resortisant al unei țări terțe sau a unui apatrid.
- (18) Solicitanții care se află în detenție ar trebui să primească un tratament care să respecte pe deplin demnitatea umană și primirea acestora ar trebui să fie concepută special pentru a răspunde nevoilor acestora în situația respectivă. În special, statele membre ar trebui să asigure aplicarea articolului 37 din Convenția Organizației Națiunilor Unite din 1989 privind drepturile copilului.

(¹) JO L 337, 20.12.2011, p. 9.

- (19) Pot exista cazuri în care nu este posibil, în practică, să se asigure imediat anumite garanții în materie de primire în detenție, de exemplu din cauza amplasamentului geografic sau a structurii specifice a centrului de detenție. Cu toate acestea, orice derogare de la garanțiile respective ar trebui să aibă un caracter temporar și ar trebui să se aplice numai în circumstanțele cuprinse în prezenta directivă. Derogările ar trebui să se aplice numai în circumstanțe excepționale și să fie justificate în mod corespunzător, ținând seama de circumstanțele fiecărui caz în parte, inclusiv de nivelul de gravitate al derogării aplicate, durata acesteia și impactul acesteia asupra solicitantului.
- (20) În vederea unei mai bune asigurări a integrității fizice și psihologice a solicitanților, detenția ar trebui să fie o ultimă soluție și poate fi aplicată numai după ce au fost examinate în mod corespunzător toate măsurile neprivative de libertate alternative detenției. Orice măsură alternativă detenției trebuie să respecte drepturile fundamentale ale omului ale solicitanților.
- (21) Pentru a asigura respectarea garanțiilor de procedură care constau în posibilitatea de a contacta organizații sau grupuri de persoane care acordă asistență juridică, este necesară furnizarea informațiilor privind organizațiile și grupurile de persoane respective.
- (22) Atunci când iau decizii cu privire la condițiile de cazare, statele membre ar trebui să țină seama în mod corespunzător de interesul superior al copilului, precum și de situațiile speciale ale oricărui solicitant care depinde de membrii familiei sau de alte rude apropiate, cum ar fi frații/surorile minori/minore necăsătoriți/necăsătorite, care sunt prezenți/prezente deja în statul membru.
- (23) Pentru a promova autonomia solicitanților și a limita discrepanțele mari între statele membre, este esențial să se stabilească norme clare privind accesul solicitanților la piața muncii.
- (24) Pentru a asigura că sprijinul material acordat solicitanților respectă principiile prevăzute în prezenta directivă, este necesar ca statele membre să stabilească nivelul unui astfel de sprijin pe baza unor referințe relevante. Aceasta nu înseamnă că suma acordată ar trebui să fie aceeași ca pentru resortisanți. Statele membre pot aplica un tratament mai puțin favorabil solicitanților față de resortisanți, după cum se specifică în prezenta directivă.
- (25) Este necesară limitarea posibilităților de abuz al sistemului de primire prin specificarea circumstanțelor în care condițiile de primire materială pentru solicitanți pot fi limitate sau retrase, garantând în același timp un nivel de trai demn pentru toți solicitanții.
- (26) Ar trebui să fie asigurate eficiența sistemelor de primire naționale și cooperarea dintre statele membre în ceea ce privește primirea solicitanților.
- (27) Ar trebui să fie încurajată coordonarea adecvată între autoritățile competente cu privire la primirea solicitanților și, prin urmare, ar trebui să fie favorizate relațiile armonioase între comunitățile locale și centrele de cazare.
- (28) Statele membre ar trebui să poată prevedea sau menține dispoziții mai favorabile pentru resortisanții țărilor terțe și pentru apatrizii care solicită unui stat membru protecție internațională.
- (29) În acest sens, statele membre sunt invitate să aplice dispozițiile prezentei directive procedurilor de examinare a solicitărilor altor forme de protecție decât cea prevăzută în Directiva 2011/95/UE.
- (30) Punerea în aplicare a prezentei directive ar trebui evaluată periodic.
- (31) Întrucât obiectivul prezentei directive, și anume stabilirea unor standarde pentru primirea solicitanților în statele membre, nu poate fi suficient îndeplinit de statele membre și, prin urmare, datorită dimensiunilor sau efectelor prezentei directive, poate fi mai bine realizat la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității menționat la articolul 5 al Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul menționat, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestui obiectiv.
- (32) În conformitate cu Declarația politică comună a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative, din 28 septembrie 2011⁽¹⁾, statele membre s-au angajat să anexeze, în cazuri justificate, la notificarea măsurilor lor de transpunere, unul sau mai multe documente care explică relația dintre componentele unei directive și părțile corespondente din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, organul legislativ consideră că transmiterea unor astfel de documente este justificată.

⁽¹⁾ JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

- (33) În conformitate cu articolele 1 și 2 și cu articolul 4a alineatul (1) din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de liberate, securitate și justiție, anexat la TUE și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul respectiv, Regatul Unit și Irlanda nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale.
- (34) În conformitate cu articolele 1 și 2 ale Protocolului nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale.
- (35) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prezenta directivă

urmărește, în special, garantarea respectării depline a demnității umane și promovarea aplicării articolelor 1, 4, 6, 7, 18, 21, 24 și 47 din Cartă și trebuie să fie pusă în aplicare în mod corespunzător.

- (36) Obligația de a transpune prezenta directivă în dreptul intern ar trebui să se limiteze la dispozițiile care reprezintă o modificare de fond în raport cu Directiva 2003/9/CE. Obligația de a transpune dispozițiile neschimbate rezultă din directiva menționată.
- (37) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre privind termenul de transpunere în dreptul intern a directivei 2003/9/CE menționat în anexa II partea B,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

OBIECTIV, DEFINIȚII ȘI DOMENIU DE APLICARE

Articolul 1

Obiectiv

Prezenta directivă are ca obiectiv stabilirea unor standarde pentru primirea solicitanților de protecție internațională (denumiți în continuare „solicitanți”) în statele membre.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive:

- (a) „cerere de protecție internațională” înseamnă o cerere de protecție internațională, astfel cum este definită la articolul 2 litera (h) din Directiva 2011/95/UE;
- (b) „solicitant” înseamnă un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid care a făcut o cerere de protecție internațională, cu privire la care nu s-a pronunțat încă o hotărâre definitivă;
- (c) „membrii familiei” înseamnă, în măsura în care familia era deja constituită în țara de origine, următorii membri ai familiei solicitantului, care sunt prezenți în același stat membru, în legătură cu cererea de protecție internațională:
- soțul/soția solicitantului sau partenerul(a) său(sa) necăsătorit(ă) cu care se află într-o relație stabilă, atunci când dreptul sau practica statului membru în cauză tratează

cuplurile necăsătorite într-un mod comparabil cu cel al cuplurilor căsătorite, în temeiul dreptului său privind resortisanții țărilor terțe;

- copiii minori ai cuplurilor menționate la prima liniuță sau ai solicitantului, cu condiția să fie necăsătoriți, indiferent dacă sunt născuți din căsătorie, din afara căsătoriei sau dacă au fost adoptați, în conformitate cu legislația internă;
- tatăl, mama, sau alt adult răspunzător pentru solicitant în temeiul dreptului sau al practicii naționale din statul membru în cauză, în cazul în care solicitantul este minor și necăsătorit;
- (d) „minor” înseamnă un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid cu vârsta sub 18 ani;
- (e) „minor neînsoțit” înseamnă un minor, care sosește pe teritoriul statelor membre neînsoțit de un adult responsabil pentru acesta în temeiul dreptului sau al practicii statului membru în cauză, și cât timp nu este efectiv în întreținerea unei astfel de persoane; definiția include un minor care este lăsat neînsoțit după intrarea sa pe teritoriul statelor membre;
- (f) „condiții de primire” înseamnă ansamblul măsurilor luate de statele membre în favoarea solicitanților, în conformitate cu prezenta directivă;

- (g) „condiții materiale de primire” înseamnă condițiile de primire incluzând cazarea, hrana și îmbrăcămintea, furnizate în natură sau sub formă de alocații financiare sau tichete, ori printr-o combinație a acestor trei elemente, precum și o alocație zilnică;
- (h) „detenție” înseamnă orice măsură de izolare a unui solicitant de către un stat membru într-un loc determinat, în care solicitantul este lipsit de libertatea de circulație;
- (i) „centru de cazare” înseamnă orice loc utilizat pentru cazarea colectivă a solicitanților;
- (j) „reprezentant” înseamnă o persoană sau o organizație numită de organele competente pentru a asista și a reprezenta un minor neînsoțit în procedurile prevăzute de prezenta directivă, în scopul de a asigura interesul superior al copilului și de a exercita, dacă este cazul, capacitatea juridică pentru minor. În cazul în care o organizație este numită în calitate de reprezentant, aceasta desemnează o persoană responsabilă de îndeplinirea sarcinilor de reprezentant în ceea ce privește minorul neînsoțit, în conformitate cu prezenta directivă;
- (k) „solicitant cu nevoi speciale de primire” înseamnă o persoană vulnerabilă, în conformitate cu articolul 21, care are nevoie de garanții speciale pentru a beneficia de drepturi și a-și îndeplini obligațiile în conformitate cu prezenta directivă.

Articolul 3

Domeniul de aplicare

- (1) Prezenta directivă se aplică tuturor resortisanților țărilor terțe și apatrizilor care depun o cerere de protecție inter-

națională pe teritoriul unui stat membru, inclusiv la frontiera, în apele teritoriale sau în zonele de tranzit ale unui stat membru, cât timp aceștia sunt autorizați să rămână pe teritoriul respectiv în calitate de solicitanți, precum și membrilor familiilor acestora, în cazul în care sunt incluși în cererea de protecție internațională respectivă, în conformitate cu dreptul intern.

- (2) Prezenta directivă nu se aplică cererilor de azil diplomatic sau teritorial prezentate reprezentanțelor statelor membre.

(3) Prezenta directivă nu este aplicabilă atunci când se aplică Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane deplasate și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri ⁽¹⁾.

(4) Statele membre pot decide să aplice prezenta directivă procedurilor de examinare a solicitărilor unor alte forme de protecție decât cea care decurge din Directiva 2011/95/UE.

Articolul 4

Dispoziții mai favorabile

Statele membre pot adopta sau menține dispoziții mai favorabile cu privire la condițiile de primire a solicitanților și a rudelor apropiate ale solicitantului care se află în același stat membru, atunci când depind de acesta sau din motive umanitare, în măsura în care dispozițiile respective sunt compatibile cu prezenta directivă.

CAPITOLUL II

DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND CONDIȚIILE DE PRIMIRE

Articolul 5

Informarea

- (1) Statele membre informează solicitanții, într-un termen rezonabil, care să nu depășească cincisprezece zile de la data depunerii cererii de protecție internațională, cel puțin despre avantajele de care pot beneficia și despre obligațiile pe care trebuie să le respecte cu privire la condițiile de primire.

Statele membre se asigură că solicitanților le sunt furnizate informații despre organizațiile sau grupurile de persoane care acordă asistență juridică specifică și despre organizațiile care îi pot ajuta sau informa cu privire la condițiile de primire disponibile, inclusiv îngrijirile medicale.

- (2) Statele membre se asigură că informațiile prevăzute la alineatul (1) sunt furnizate în scris și într-o limbă pe care solicitanții o înțeleg sau se presupune în mod rezonabil că o înțeleg. După caz, informațiile respective pot fi furnizate și oral.

Articolul 6

Documente

- (1) Statele membre se asigură că solicitanții primesc, într-un termen de trei zile de la depunerea unei cereri de protecție internațională, un document emis pe numele lor, care să ateste statutul acestora de solicitant sau care să ateste că sunt autorizați să rămână pe teritoriul statului membru cât timp cererea lor este în așteptare sau în curs de examinare.

În cazul în care titularul nu este liber să circule pe întreg teritoriul sau pe o parte a teritoriului statelor membre, documentul atestă, de asemenea, acest lucru.

⁽¹⁾ JO L 212, 7.8.2001, p. 12.

(2) Statele membre pot exclude aplicarea prezentului articol atunci când solicitantul este în detenție și în timpul examinării unei cereri de protecție internațională prezentate la frontieră sau în cadrul unei proceduri de stabilire a dreptului solicitantului de azil de a intra pe teritoriul unui stat membru. În cazuri specifice, în timpul examinării cererii de protecție internațională, statele membre pot furniza solicitanților alte documente echivalente cu documentul menționat la alineatul (1).

(3) Documentul menționat la alineatul (1) nu atestă neapărat identitatea solicitantului.

(4) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a furniza solicitanților documentul menționat la alineatul (1), care trebuie să fie valid în toată perioada în care aceștia sunt autorizați să rămână pe teritoriul statului membru în cauză.

(5) Statele membre pot furniza solicitanților un document de călătorie, atunci când aceștia trebuie să fie prezenți în alt stat din motive umanitare grave.

(6) Statele membre nu impun solicitanților o documentație inutilă sau disproporționată sau o altă cerință administrativă înainte de a le acorda drepturile care le revin în temeiul prezentei directive, pentru unicul motiv că solicită protecție internațională.

Articolul 7

Șederea și libertatea de circulație

(1) Solicitanții pot circula liber pe teritoriul statului membru gazdă sau în interiorul unei zone care le-a fost stabilită de acest stat membru. Zona stabilită nu aduce atingere sferei inalienabile a vieții private și oferă suficientă libertate de acțiune pentru a garanta accesul la toate avantajele prevăzute de prezenta directivă.

(2) Statele membre pot stabili locul reședinței solicitantului, din motive de interes public sau de ordin public sau, după caz, în vederea examinării rapide și a monitorizării eficiente a cererii de protecție internațională a acestuia.

(3) Statele membre pot prevedea că, pentru a beneficia de condițiile materiale ale primirii, solicitanții trebuie să-și aibă

efectiv reședința într-un loc determinat, stabilit de statele membre. Deciziile respective, care pot fi cu caracter general, sunt adoptate de la caz la caz și se întemeiază pe dreptul intern.

(4) Statele membre prevăd posibilitatea de a acorda solicitanților de azil o autorizație temporară de a părăsi locul de reședință prevăzut la alineatele (2) și (3) și/sau zona care le-a fost atribuită, prevăzută la alineatul (1). Deciziile se iau de la caz la caz, obiectiv și imparțial și sunt motivate în cazul în care sunt negative.

Solicitantul nu trebuie să ceară o autorizație pentru a se prezenta în fața autorităților și instanțelor, în cazul în care prezența sa este necesară.

(5) Statele membre cer solicitanților de azil să le comunice autorităților competente adresa lor și să le notifice orice schimbare de adresă în cel mai scurt timp.

Articolul 8

Detenția

(1) Statele membre nu plasează o persoană în detenție pentru unicul motiv că aceasta este un solicitant în conformitate cu Directiva .../.../UE a Parlamentului European și a Consiliului din ... privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (*) (1).

(2) Atunci când se dovedește a fi necesar și pe baza analizei individuale a fiecărui caz în parte, statele membre pot plasa un solicitant în detenție, în cazul în care nu se pot aplica efectiv măsuri mai puțin coercitive.

(3) Un solicitant poate fi plasat în detenție numai în următoarele situații:

(a) pentru a stabili sau verifica identitatea sau cetățenia acestuia;

(b) pentru a stabili elementele pe care se bazează solicitarea de protecție internațională, care nu ar putea fi obținute fără a se lua măsura detenției, în special în cazul în care există un risc de sustragere a solicitantului;

(*) doc. 8260/13.

(1) JO L

- (c) pentru a decide, în cadrul unei proceduri, asupra dreptului solicitantului de a intra pe teritoriul;
- (d) în cazul în care acesta este plasat în detenție, supus procedurii de returnare, în temeiul Directivei 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală ⁽¹⁾, în vederea pregătirii returnării și/sau a desfășurării procesului de îndepărtare și în cazul în care statul membru respectiv poate demonstra, pe baza unor criterii obiective, inclusiv faptul că acesta a avut deja posibilitatea să aibă acces la procedura de azil, că există motive întemeiate să se creadă că acesta introduce solicitarea de protecție internațională numai pentru a întârzia sau a submina executarea deciziei de returnare;
- (e) în cazul în care necesară din rațiuni de protejare a securității naționale sau a ordinii publice;
- (f) în conformitate cu articolul 28 din Regulamentul (UE) nr. .../... al Parlamentului European și al Consiliului din ... de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid ^(*) ⁽²⁾.

Motivele de detenție se prevăd în dreptul intern.

(4) Statele membre se asigură că normele referitoare la alternativele la măsura detenției, precum prezentarea cu regularitate în fața autorităților, depunerea unei garanții financiare sau obligația de a rămâne într-un loc determinat, sunt prevăzute în dreptul intern.

Articolul 9

Garanții pentru solicitanții aflați în detenție

(1) Un solicitant se plasează în detenție pentru o perioadă cât mai scurtă posibil și este menținut în detenție numai atât timp cât sunt aplicabile motivele prevăzute la articolul 8 alineatul (3).

Procedurile administrative relevante în contextul motivelor de detenție prevăzute la articolul 8 alineatul (3) sunt executate cu atenția cuvenită. Întârzierile aferente procedurilor administrative care nu se pot imputa solicitantului nu pot justifica o continuare a detenției.

(2) Măsura plasării în detenție a solicitanților se dispune în scris de către autoritățile judiciare sau administrative. Ordinul de plasare în detenție precizează motivele în fapt și în drept pe care se întemeiază.

(3) În cazul în care detenția se dispune de către autoritățile administrative, statele membre asigură o cale de atac judiciară rapidă privind legalitatea plasării în detenție, care să fie desfășurată din oficiu și/sau la cererea solicitantului. În cazul desfășurării din oficiu, o astfel de cale de atac se soluționează cât mai repede posibil de la începutul detenției. În cazul desfășurării la cererea solicitantului, acesta se soluționează cât mai rapid posibil după lansarea procedurii relevante. În acest scop, statele membre definesc în dreptul intern termenul în care se desfășoară calea de atac judiciară din oficiu și/sau calea de atac judiciară la cererea solicitantului.

În cazul în care, în urma exercitării căii de atac judiciare, se hotărăște că plasarea în detenție este ilegală, solicitantul în cauză este eliberat imediat.

(4) Solicitanților aflați în detenție li se comunică imediat în scris, într-o limbă pe care o înțeleg sau se presupune în mod rezonabil că o înțeleg, motivele detenției și procedurile prevăzute în dreptul intern pentru contestarea ordinului de detenție, precum și posibilitatea de a solicita asistență juridică și reprezentare gratuite.

(5) Plasarea în detenție face obiectul unei revizuirii de către o autoritate judiciară, la intervale rezonabile de timp, din oficiu și/sau la cererea solicitantului în cauză, în special ori de câte ori durata acesteia este prelungită, când apar circumstanțe relevante sau noi informații care ar putea afecta legalitatea detenției.

(6) În cazurile de revizuire judiciară a ordinului de plasare în detenție, prevăzute la alineatul (3) statele membre asigură accesul solicitanților la asistență juridică și reprezentare gratuite. Aceasta include, cel puțin, pregătirea documentelor procedurale necesare și participarea la audiere în fața autorităților judiciare în numele solicitantului.

Asistența juridică și reprezentarea gratuite se acordă de către persoane calificate corespunzător, astfel cum este admis sau permis în dreptul intern, ale căror interese nu intră în conflict sau nu ar putea eventual intra în conflict cu cele ale solicitanților.

(7) De asemenea, statele membre pot prevedea acordarea de asistență juridică și reprezentare gratuite:

- (a) numai acelor persoane care nu dispun de resurse suficiente; și/sau
- (b) numai prin serviciile acordate de către consilieri juridici sau alți consilieri special desemnați în dreptul intern pentru a acorda asistență solicitanților și pentru a-i reprezenta.

⁽¹⁾ JO L 348, 24.12.2008, p. 98.

^(*) doc. 15605/12.

⁽²⁾ JO L

(8) Statele membre pot, de asemenea:

- (a) impune limite pecuniare și/sau termene pentru acordarea de asistență juridică și reprezentare gratuite, cu condiția ca acestea să nu restricționeze în mod arbitrar accesul la asistență juridică și reprezentare;
- (b) prevedea, în ceea ce privește onorariile și alte costuri, ca solicitanții de azil să nu beneficieze de un tratament mai favorabil decât tratamentul acordat în general resortisanților proprii în chestiuni referitoare la asistența juridică.

(9) Statele membre pot cere rambursarea integrală sau parțială a costurilor acordate în cazul și în momentul în care situația financiară a solicitantului se îmbunătățește considerabil sau în cazul în care hotărârea de acordare a acestor costuri a fost luată pe baza unor informații false furnizate de solicitant.

(10) Procedurile de acces la asistența juridică și reprezentare se stabilesc în dreptul intern.

Articolul 10

Condițiile de detenție

(1) Detenția solicitanților se efectuează, de regulă, în centre specializate de detenție. În situația în care un stat membru nu poate furniza cazare într-un centru specializat de detenție și este obligat să recurgă la cazarea în cadrul unui penitenciar, solicitantul aflat în detenție este separat de deținuții obișnuiți și se aplică condițiile de detenție prevăzute în prezenta directivă.

De regulă, solicitanții aflați în detenție sunt separați de alți resortisanți din țări terțe care nu au depus o cerere de protecție internațională.

În situația în care solicitanții aflați în detenție nu pot fi separați de alți resortisanți din țări terțe, statul membru respectiv asigură aplicarea condițiilor de detenție prevăzute în prezenta directivă.

(2) Solicitanții aflați în detenție trebuie să aibă acces la spații deschise.

(3) Statele membre asigură că reprezentanții Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (ICNUR) au posibilitatea să comunice cu solicitanții și să-i viziteze în condiții care respectă viața privată. Acest lucru se aplică, de asemenea, organizațiilor care activează în numele ICNUR pe teritoriul

statului membru în cauză, în temeiul unui acord cu statul respectiv.

(4) Statele membre se asigură că membrii familiei, consilierii juridici și reprezentanții organizațiilor neguvernamentale relevante recunoscute de statul membru respectiv au posibilitatea să comunice cu solicitanții și să-i viziteze în condiții care respectă viața privată. Pot fi impuse limitări ale accesului în centrul de detenție numai atunci când acestea reprezintă, în temeiul dreptului intern, o necesitate obiectivă din motive de securitate, ordine publică sau gestionare administrativă a centrului de detenție, cu condiția ca acestea să nu restrângă drastic sau să împiedice accesul.

(5) Statele membre asigură faptul că solicitanților aflați în detenție le sunt comunicate în mod sistematic informații care explică normele aplicabile în centrul respectiv și care privesc drepturile și obligațiile acestora într-o limbă pe care o înțeleg sau se presupune, în mod rezonabil, că o înțeleg. În cazuri justificate în mod corespunzător și pentru o perioadă rezonabilă și cât mai scurtă posibil, statele membre pot deroga de la această obligație atunci când solicitantul se află în detenție într-un post de frontieră sau într-o zonă de tranzit. Această derogare nu se aplică în cazurile prevăzute la articolul 43 din Directiva .../.../UE (*).

Articolul 11

Detenția persoanelor vulnerabile și a solicitanților cu nevoi speciale de primire

(1) Sănătatea, inclusiv sănătatea mintală, a solicitanților aflați în detenție care sunt persoane vulnerabile constituie o preocupare principală a autorităților naționale.

În cazul în care persoane vulnerabile sunt plasate în detenție, statele membre asigură că acestea sunt monitorizate în mod regulat și beneficiază de sprijinul corespunzător, ținând seama de situația lor individuală, inclusiv de starea lor de sănătate.

(2) Minorii se plasează în detenție numai ca o măsură la care se recurge în ultimă instanță și după ce s-a stabilit că nu s-ar putea aplica efectiv măsuri alternative mai puțin coercitive. O astfel de plasare în detenție se aplică pe cea mai scurtă perioadă de timp și se depun toate eforturile pentru a-i elibera pe minorii aflați în detenție și a-i plasa în centre de cazare adecvate pentru minori.

Interesul superior al minorului, astfel cum este prevăzut la articolul 23 alineatul (2), prevalează.

(*) doc. 8260/13.

În cazul în care minorii sunt plasați în detenție, aceștia au posibilitatea de a participa la activități de agrement, inclusiv la joacă și la activități recreative adaptate vârstei lor.

(3) Minorii neînsoțiți sunt plasați în detenție numai în situații excepționale. Se depun toate eforturile pentru a-i elibera cât mai rapid posibil pe minorii neînsoțiți aflați în detenție.

Minorii neînsoțiți nu sunt niciodată plasați în detenție în penitenciar.

În măsura posibilului, minorilor neînsoțiți li se oferă cazare în instituții dotate cu personal și cu facilități care țin seama de nevoile unor persoane de vârsta lor.

În cazul detenției minorilor neînsoțiți, statele membre asigură că acestora li se oferă cazare separată de adulți.

(4) Familiile aflate în detenție beneficiază de cazare separată, fiindu-le garantat un nivel adecvat de intimitate.

(5) În cazul plasării în detenție a femeilor solicitante, statele membre se asigură că acestora li se oferă cazare separată de bărbații solicitanți, cu excepția cazurilor în care aceștia din urmă aparțin aceleiași familii și toate persoanele vizate și-au dat consimțământul.

De asemenea, se pot aplica excepții de la primul paragraf în ceea ce privește utilizarea spațiilor comune destinate activităților recreative sau sociale, inclusiv servirea meselor.

(6) În cazuri justificate în mod corespunzător și pentru o perioadă rezonabilă și cât mai scurtă posibil, statele membre pot deroga de la alineatul (2) al treilea paragraf, alineatul (4) și alineatul (5) primul paragraf, atunci când solicitantul este plasat în detenție într-un punct de frontieră sau într-o zonă de tranzit, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 43 din Directiva .../.../UE (*).

Articolul 12

Familiile

Statele membre iau măsurile necesare pentru a menține, pe cât posibil, unitatea familiei care este prezentă pe teritoriul lor, în cazul în care solicitantii primisc locuință de la statul membru respectiv. Astfel de măsuri se pun în aplicare cu acordul solicitantului.

Articolul 13

Examene medicale

Statele membre pot impune solicitanților să se supună unui examen medical, din motive de sănătate publică.

Articolul 14

Școlarizarea și educația minorilor

(1) Statele membre acordă copiilor minori ai solicitanților și solicitanților minori accesul la sistemul educațional, în condiții similare celor prevăzute pentru resortisanții săi proprii, cât timp nu se execută o măsură de expulzare a acestora sau a părinților lor. Educația poate fi furnizată în centrele de cazare.

Statele membre pot stipula că acest acces trebuie să fie limitat la sistemul educațional de stat.

Statele membre nu pot interzice accesul la studiile secundare, pentru singurul motiv că minorul a ajuns la vârsta majoratului.

(2) Accesul la sistemul educațional nu poate fi amânat cu mai mult de trei luni de la data la care a fost prezentată cererea de protecție internațională de către minor sau în numele acestuia.

Minorii beneficiază de cursuri de pregătire, inclusiv de cursuri de limbă, atunci când acestea sunt necesare în vederea facilitării accesului și participării acestora în sistemul de educație, astfel cum este prevăzut la alineatul (1).

(3) În cazul în care accesul la sistemul educațional prevăzut la alineatul (1) nu este posibil din cauza situației specifice a minorului, statul membru respectiv propune alte modalități de educație în conformitate cu legislația și practicile naționale.

Articolul 15

Ocuparea forței de muncă

(1) Statele membre se asigură că solicitanții au acces la piața muncii în cel mult 9 luni de la data la care s-a depus cererea de protecție internațională dacă autoritatea competentă nu a luat o hotărâre în primă instanță și dacă întârzierea nu poate fi atribuită solicitantului.

(2) Statele membre decid în ce condiții se acordă solicitantului accesul la piața muncii, în conformitate cu dreptul lor intern, asigurând în același timp accesul efectiv al solicitanților pe piața muncii.

Din motive legate de politicile privind piața forței de muncă, statele membre pot acorda prioritate cetățenilor Uniunii și resortisanților statelor părți la Acordul privind Spațiul Economic European, precum și resortisanților din țările terțe care au reședință legală.

(*) doc. 8260/13.

(3) Accesul la piața muncii nu poate fi refuzat în perioada exercitării căilor de atac, atunci când acțiunea împotriva unei decizii negative adoptate printr-o procedură normală are efect suspensiv, până la notificarea unei decizii de respingere a căii de atac.

Articolul 16

Formarea profesională

Statele membre pot autoriza accesul solicitanților la formarea profesională, indiferent dacă aceștia au sau nu acces la piața muncii.

Accesul la o formare profesională în legătură cu un contract de muncă depinde de posibilitatea solicitantului de a avea acces la piața muncii, în conformitate cu articolul 15.

Articolul 17

Normele generale privind condițiile materiale de primire și îngrijirile medicale

(1) Statele membre se asigură că solicitanții de azil au acces la condițiile materiale de primire din momentul prezentării cererii lor de protecție internațională.

(2) Statele membre asigură prin condițiile materiale de primire un nivel de trai pentru solicitanți, care garantează subzistența acestora și protejează sănătatea fizică și mintală a acestora.

Statele membre se asigură că nivelul de trai respectiv este garantat în cazul persoanelor vulnerabile, în conformitate cu articolul 21, precum și în cazul persoanelor aflate în detenție.

(3) Statele membre pot subordona acordarea în totalitate sau parțială a condițiilor materiale de primire și a îngrijirilor medicale condiției ca solicitanții să nu dispună de mijloace suficiente pentru a avea un nivel de trai adecvat pentru sănătate și pentru asigurarea subzistenței acestora.

(4) Statele membre pot pretinde solicitanților să suporte sau să contribuie la costul condițiilor materiale de primire și al îngrijirilor medicale prevăzute în prezenta directivă, în conformitate cu alineatul (3), în cazul în care aceștia au resurse suficiente, de exemplu, în cazul în care aceștia au muncit o perioadă rezonabilă.

În cazul în care se dovedește că un solicitant dispunea de resurse suficiente pentru a-și acoperi condițiile materiale de primire și îngrijirile medicale la data la care nevoile respective de bază i-au fost acoperite, statele membre îi pot cere rambursarea.

(5) Atunci când statele membre oferă condițiile materiale de primire sub formă de alocații financiare sau de tichete, valoarea acestora se fixează pe baza nivelului (nivelurilor) stabilit(e) de statul membru în cauză fie prin lege, fie în practică, pentru a asigura un nivel de trai adecvat pentru resortisanți. În acest sens, statele membre pot aplica un tratament mai puțin favorabil solicitanților în comparație cu resortisanții, în special atunci când sprijinul material se acordă parțial în natură sau atunci când nivelul (nivelurile) respectiv(e), aplicat(e) resortisanților, are/au scopul de a garanta un nivel de trai mai bun decât cel prevăzut pentru solicitanți în temeiul prezentei directive.

Articolul 18

Modalitățile condițiilor materiale de primire

(1) Atunci când cazarea se acordă în natură, aceasta trebuie să fie sub una din următoarele forme sau într-o combinație a acestora:

(a) localuri folosite pentru cazarea solicitanților pe durata examinării cererii de protecție internațională depuse la frontieră sau în zonele de tranzit;

(b) centre de cazare oferind un nivel de trai adecvat;

(c) case, apartamente, hoteluri private sau alte localuri adaptate pentru cazarea solicitanților.

(2) Fără a aduce atingere condițiilor specifice de detenție prevăzute la articolele 10 și 11, în legătură cu formele de cazare prevăzute la alineatul (1) literele (a), (b) și (c) de la prezentul articol, statele membre se asigură că:

(a) solicitanților li se garantează protecția vieții lor de familie;

(b) solicitanții au posibilitatea de a comunica cu rudele lor, cu consilierii juridici, cu reprezentanții ICNUR și cu organizații sau organisme naționale, internaționale și guvernamentale relevante;

(c) membrii familiei, consilierii juridici și reprezentanții ICNUR și ai organizațiilor neguvernamentale relevante care sunt recunoscute de statul membru în cauză au acces pentru a le acorda asistență solicitanților menționați. Nu se pot impune limite unui astfel de acces decât pentru motive de securitate a localurilor respective și a solicitanților.

(3) Statele membre iau în considerare problemele specifice legate de sex și vârstă, precum și situația persoanelor vulnerabile, în ceea ce privește solicitantii din interiorul localurilor și centrelor de cazare prevăzute la alineatul (1) literele (a) și (b).

(4) Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a preveni agresiunile și violența de gen, inclusiv violența sexuală și hărțuirea în interiorul localurilor și centrelor de cazare prevăzute la alineatul (1) literele (a) și (b).

(5) Statele membre se asigură, în măsura posibilului, că solicitanții adulți dependenți, cu nevoi speciale de primire, sunt cazați împreună cu rude adulte apropiate care sunt deja prezente în același stat membru și care răspund de aceștia, în conformitate cu dreptul sau cu practica statului membru în cauză.

(6) Statele membre se asigură că solicitanții de azil nu sunt transferați de la un loc de cazare la altul decât atunci când este absolut necesar. Statele membre dau posibilitatea solicitanților de a-și informa consilierii juridici cu privire la transferul lor la o nouă adresă.

(7) Persoanele care lucrează în centrele de cazare au o formare profesională corespunzătoare și au obligația de a respecta normele privind confidențialitatea prevăzute în dreptul intern în ceea ce privește informațiile la care au acces datorită muncii lor.

(8) Statele membre pot implica solicitantii de azil în gestionarea resurselor materiale și a unor aspecte nemateriale ale vieții din centrul de cazare, prin intermediul unui comitet sau consiliu consultativ reprezentativ al persoanelor cazate în centrul respectiv.

(9) În cazuri justificate în mod corespunzător, în ceea ce privește condițiile materiale de primire, statele membre pot stabili, cu titlu excepțional, și alte forme decât cele prevăzute în prezentul articol, pentru o perioadă rezonabilă, cât mai scurtă posibil, atunci când:

(a) este necesară o evaluare a nevoilor speciale ale solicitantului, în conformitate cu articolul 22;

(b) capacitățile de cazare disponibile în mod obișnuit sunt temporar epuizate.

Astfel de condiții diferite satisfac, în oricare dintre cazuri, nevoile de bază.

Articolul 19

Îngrijirile medicale

(1) Statele membre se asigură că solicitanții primesc îngrijirile medicale necesare, care includ, cel puțin, îngrijirile de urgență și tratamentul de bază al bolilor și al afecțiunilor mintale grave.

(2) Statele membre acordă asistența medicală sau de alt tip necesară solicitanților cu nevoi speciale de primire, inclusiv îngrijirea corespunzătoare a sănătății mintale, dacă este cazul.

CAPITOLUL III

LIMITAREA SAU RETRAGEREA BENEFICIULUI CONDIȚIILOR MATERIALE DE PRIMIRE

Articolul 20

Limitarea sau retragerea beneficiului condițiilor materiale de primire

(1) Statele membre pot limita sau retrage, în cazuri excepționale și justificate corespunzător, beneficiul condițiilor materiale de primire atunci când un solicitant:

(a) părăsește locul de reședință stabilit de autoritatea competentă, fără să o fi informat pe aceasta sau fără să fi obținut permisiunea acesteia, în cazul în care o astfel de permisiune este necesară;

(b) nu-și respectă obligația de a se prezenta autorităților, nu răspunde solicitărilor de a furniza informații sau nu

participă la întâlnirile personale în legătură cu procedura de azil, într-un termen rezonabil stabilit de dreptul intern; sau

(c) a depus o cerere ulterioară, astfel cum este definită în articolul 2 litera (q) din Directiva .../.../UE (*).

Pentru cazurile (a) și (b), atunci când solicitantul este găsit sau se prezintă de bună voie autorităților competente, se ia o decizie motivată în mod corespunzător, fondată pe motivele dispariției acestuia, în ceea ce privește restabilirea beneficiului acordării anumitor sau tuturor condițiilor materiale de primire care au fost retrase sau limitate.

(*) doc. 8260/13.

(2) Statele membre pot, de asemenea, limita condițiile materiale de primire atunci când pot stabili că solicitantul de azil, fără a avea un motiv justificabil, nu a introdus o cerere de protecție internațională cât mai devreme posibil/de îndată ce a avut posibilitatea de a face acest lucru după sosirea în statul membru respectiv.

(3) Statele membre pot limita sau retrage condițiile materiale de primire atunci când un solicitant de azil a ascuns faptul că dispune de resurse financiare și, prin urmare, a beneficiat în mod necorespunzător de condițiile materiale de primire.

(4) Statele membre pot stabili sancțiunile aplicabile încălcărilor grave ale regulilor centrelor de cazare sau comportamentului deosebit de violent.

(5) Deciziile de limitare sau de retragere a beneficiului condițiilor materiale de primire sau a sancțiunilor menționate la alineatele (1) (2), (3) și (4) de la prezentul articol se iau, de la caz la caz, obiectiv și imparțial și sunt motivate. Deciziile respective sunt fondate pe situația particulară a persoanei în cauză, în special în cazul persoanelor menționate la articolul 21, ținând cont de principiul proporționalității. Statele membre asigură în orice situație accesul la îngrijiri medicale în conformitate cu articolul 19 și garantează un nivel de trai demn tuturor solicitanților.

(6) Statele membre se asigură că nu sunt limitate sau retrase condițiile materiale de primire înainte de adoptarea unei decizii în conformitate cu alineatul (5).

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII PRIVIND PERSOANELE VULNERABILE

Articolul 21

Principiu general

În dreptul intern care transpune prezenta directivă, statele membre țin seama de situația specială a persoanelor vulnerabile, precum minorii, minorii neînsoțiți, persoanele cu handicap, persoanele în vârstă, femeile însărcinate, părinții singuri cu copii minori, victimele traficului de persoane, persoanele care suferă de afecțiuni grave, persoanele cu afecțiuni mintale și persoanele care au fost supuse torturilor, violurilor sau altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, cum ar fi victimele mutilării genitale a femeilor.

Articolul 22

Evaluarea nevoilor speciale de primire ale persoanelor vulnerabile

(1) În vederea punerii în aplicare eficiente a articolului 21, statele membre evaluează dacă solicitantul este un solicitant cu nevoi speciale de primire. Statele membre indică, de asemenea, natura acestor nevoi.

Respectiva evaluare este inițiată într-un termen rezonabil de la depunerea cererii de protecție internațională și poate fi integrată în procedurile naționale existente. Statele membre se asigură, de asemenea, că aceste nevoi speciale de primire sunt satisfăcute, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive, în cazul în care acestea sunt constatate într-o etapă ulterioară a procedurii de azil.

Statele membre se asigură că sprijinul acordat solicitanților cu nevoi speciale de primire în conformitate cu prezenta directivă ia în considerare nevoile speciale de primire ale acestora pe

toată durata procedurii de azil și monitorizează corespunzător situația acestora.

(2) Evaluarea prevăzută la alineatul (1) trebuie să nu se prezinte sub forma unei proceduri administrative.

(3) Se poate considera că numai persoanele vulnerabile, în conformitate cu articolul 21, au nevoi de primire speciale și, prin urmare, acestea beneficiază de sprijinul specific prevăzut în conformitate cu prezenta directivă.

(4) Evaluarea prevăzută la alineatul (1) nu aduce atingere evaluării nevoilor de protecție internațională în temeiul Directivei 2011/95/UE.

Articolul 23

Minorii

(1) Interesul superior al copilului reprezintă un considerent primordial pentru statele membre, cu ocazia transpunerii dispozițiilor prezentei directive referitoare la minori. Statele membre asigură un nivel de trai adecvat pentru dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală și socială a minorului.

(2) În cadrul analizei interesului superior al copilului, statele membre acordă o atenție deosebită următorilor factori:

(a) posibilitatea de reîntregire a familiei;

(b) bunăstarea și dezvoltarea socială a minorului, ținând cont, în special, de apartenența sa;

(c) considerente privind siguranța și securitatea, în special atunci când există riscul ca minorul respectiv să fie victimă a traficului de persoane;

(d) opiniile minorului, în acord cu vârsta și maturitatea acestuia.

(3) Statele membre se asigură că minorii au posibilitatea de a participa la activități de agrement, inclusiv la joacă și la activități recreative adaptate vârstei lor, în interiorul localurilor și centrelor de cazare prevăzute la articolul 18 alineatul (1) literele (a) și (b), precum și la activități în aer liber.

(4) Statele membre asigură minorilor care au fost victime ale oricărei forme de abuz, neglijență, exploatare, tortură, tratamente crude, inumane și degradante sau ale unor conflicte armate, accesul la servicii de reabilitare; ele asigură acordarea pentru victime a îngrijirilor de sănătate mintală adecvate și după caz, a asistenței calificate.

(5) Statele membre se asigură că copiii minori ai solicitanților sau solicitanții minori sunt cazați cu părinții lor, cu frații/surorile minori/minore necăsătoriți/necăsătorite sau cu membrul adult al familiei responsabil pentru aceștia, prin lege sau prin practica statului membru în cauză, cu condiția ca acest lucru să fie în interesul superior al minorilor respectivi.

Articolul 24

Minorii neînsoțiți

(1) Statele membre adoptă cât mai repede posibil măsurile necesare pentru a asigura că un reprezentant îl reprezintă pe minorul neînsoțit sau îi acordă asistență pentru a-i permite acestuia să beneficieze de drepturile și să își respecte obligațiile prevăzute în prezenta directivă. Minorul neînsoțit este informat imediat de numirea reprezentantului. Reprezentantul își îndeplinește sarcinile în conformitate cu principiul interesului superior al copilului, astfel cum este prevăzut la articolul 23 alineatul (2) și dispune de expertiza necesară în acest scop. În vederea asigurării bunăstării și dezvoltării sociale a minorului, prevăzute la articolul 23 alineatul (2) litera (b), persoana desemnată ca reprezentant este schimbată numai atunci când este necesar. Organizațiile sau persoanele ale căror interese intră în conflict sau ar putea eventual intra în conflict cu cele ale minorului neînsoțit nu sunt eligibile pentru a deveni reprezentanți.

Autoritățile competente evaluează periodic situația acestor minori, inclusiv disponibilitatea mijloacelor necesare pentru reprezentarea minorului neînsoțit.

(2) Minorii neînsoțiți care prezintă o cerere de protecție internațională sunt plasați, de la data la care sunt admiși pe teritoriul respectiv până în momentul în care trebuie să părăsească statul membru în care a fost prezentată sau este examinată cererea de protecție internațională:

(a) cu membrii adulți ai familiilor lor;

(b) într-o familie gazdă;

(c) în centre de cazare specializate pentru primirea minorilor;

(d) în alte locuri de cazare adecvate pentru minori.

Statele membre pot plasa minorii neînsoțiți în vârstă de minimum 16 ani în centre de cazare destinate solicitanților adulți, dacă acest lucru este în interesul lor superior, astfel cum se prevede la articolul 23 alineatul (2).

Pe cât posibil, frații și surorile din aceeași familie sunt ținuți împreună, ținând cont de interesul superior al minorului în cauză și, în special, de vârsta și gradul de maturitate al acestuia. În cazul minorilor neînsoțiți, schimbările de rezidență sunt limitate pe cât posibil.

(3) Statele membre încep căutarea membrilor familiei minorului neînsoțit, dacă este cazul, cu ajutorul organizațiilor internaționale sau al altor organizații relevante, cât mai repede posibil după introducerea cererii de protecție internațională, protejând în același timp interesul superior al minorului. În cazurile în care integritatea fizică sau viața unui minor sau a apropiaților săi ar putea fi amenințate, în special în cazul în care au rămas în țara de origine, colectarea, prelucrarea și difuzarea informațiilor privind persoanele respective trebuie să fie făcute confidențial, pentru a evita punerea în pericol a siguranței acestora.

(4) Personalul care se ocupă de minorii neînsoțiți a avut și continuă să beneficieze de o formare profesională corespunzătoare, ținând cont de nevoile acestora și are obligația de respectare a normelor privind confidențialitatea prevăzute în dreptul intern în ceea ce privește informațiile la care are acces datorită muncii sale.

Articolul 25

Victimele torturii sau violenței

(1) Statele membre se asigură că persoanele care au suferit torturi, violuri sau alte forme de violență gravă, primesc tratamentul necesar pentru prejudiciile cauzate de astfel de acte, în special accesul la un tratament sau la îngrijiri medicale și psihologice adecvate.

(2) Personalul care se ocupă de victime ale torturii, ale violurilor sau ale altor forme grave de violență trebuie să fi beneficiat, continuă să beneficieze de pregătire profesională corespunzătoare în ceea ce privește nevoile acestora și are obligația de a respecta normele de confidențialitate prevăzute în dreptul intern în legătură cu informațiile la care are acces datorită muncii sale.

CAPITOLUL V**CĂI DE ATAC**

Articolul 26

Căi de atac

(1) Statele membre se asigură că deciziile cu privire la acordarea, retragerea sau reducerea avantajelor prevăzute în prezenta directivă sau deciziile adoptate în temeiul articolului 7 care afectează în mod individual solicitanții pot face obiectul unei căi de atac în cadrul procedurilor prevăzute în dreptul intern. Cel puțin în ultimă instanță, este prevăzută posibilitatea unor căi de atac, în fapt și în drept, în fața unei autorități judiciare.

Statele membre pot să prevadă că nu se acordă asistență juridică și reprezentare gratuite dacă căile de apel sunt considerate de către o autoritate competentă ca neavând nicio perspectivă concretă de succes. În acest caz, statele membre se asigură că asistența juridică și reprezentarea nu sunt restricționate în mod arbitrar și că accesul efectiv al solicitantului la justiție nu este obstrucționat.

(2) În cazurile unor căi de atac în fața unei autorități judiciare, astfel cum este prevăzut la alineatul (1), statele membre se asigură că asistența juridică și reprezentarea gratuite sunt puse la dispoziție la cerere, în măsura în care un astfel de ajutor este necesar pentru a asigura accesul efectiv la justiție. Aceasta include, cel puțin, pregătirea documentelor procedurale necesare și participarea la audiere în fața autorităților judiciare în numele solicitantului.

(4) Statele membre pot, de asemenea:

(a) impune limite pecuniare și/sau termene pentru acordarea de asistență juridică și reprezentare gratuite, cu condiția ca acestea să nu restricționeze în mod arbitrar accesul la asistență juridică și reprezentare;

Asistența juridică și reprezentarea gratuite se acordă de către persoanele calificate în mod adecvat, admise sau autorizate în temeiul dreptului intern și ale căror interese nu se află în conflict și nu ar putea fi potențial în conflict cu cele ale solicitantului.

(b) prevedea, în ceea ce privește onorariile și alte costuri, că solicitanții de azil nu beneficiază de un tratament mai favorabil decât tratamentul acordat în general resortisanților proprii în chestiuni referitoare la asistența juridică.

(3) De asemenea, statele membre pot prevedea acordarea de asistență juridică și reprezentare gratuite:

(a) numai acelor persoane cărora le lipsesc resursele/care nu dispun de resurse suficiente; și/sau

(5) Statele membre pot cere rambursarea integrală sau parțială a costurilor acordate în cazul și în momentul în care situația financiară a solicitantului se îmbunătățește considerabil sau în cazul în care hotărârea de acordare a acestor prestații a fost luată pe baza unor informații false furnizate de solicitant.

(b) numai prin serviciile acordate de către consilieri juridici sau alți consilieri special desemnați în dreptul intern pentru a acorda asistență solicitanților și pentru a-i reprezenta.

(6) Procedurile de acces la asistența juridică și reprezentare se stabilesc în dreptul intern.

CAPITOLUL VI**MĂSURI PENTRU CREȘTEREA EFICIENȚEI SISTEMULUI DE PRIMIRE***Articolul 27***Autoritățile competente**

Fiecare stat membru informează Comisia cu privire la autoritățile responsabile cu îndeplinirea obligațiilor care decurg din prezenta directivă. Statele membre informează Comisia cu privire la orice schimbări privind identitatea acestor autorități.

*Articolul 28***Sistemul de orientare, de monitorizare și control**

(1) Statele membre se asigură că sunt stabilite mecanisme relevante pentru a garanta orientarea, monitorizarea și controlul corespunzătoare ale condițiilor de primire, respectând structura constituțională a acestora.

(2) Statele membre comunică informațiile relevante Comisiei, utilizând formularul din anexa I, până la ... (***) cel târziu.

*Articolul 29***Personalul și resursele**

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru ca autoritățile și alte organizații care pun în aplicare prezenta directivă să beneficieze de formarea de bază necesară, ținând cont de nevoile solicitanților de ambele sexe.

(2) Statele membre alocă resursele necesare în legătură cu dreptul intern de punere în aplicare a prezentei directive.

CAPITOLUL VII**DISPOZIȚII FINALE***Articolul 30***Rapoarte**

Până la ... (*), Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentei directive și propune, după caz, modificările necesare.

Până la ... (**), statele membre transmit Comisiei orice informație necesară pentru pregătirea raportului.

După prezentarea primului raport, Comisia prezintă, cel puțin o dată la cinci ani, un raport Parlamentului European și Consiliului privind aplicarea prezentei directive.

*Articolul 31***Transpunere**

(1) Statele membre adoptă actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma articolelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30 și anexei I până la ... (***) cel târziu. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor acte.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, ele cuprind o referire la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea referire la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei referiri. De asemenea, ele conțin o mențiune în sensul că trimiterile, efectuate în cuprinsul actelor cu putere de lege și al actelor administrative în vigoare, la directiva abrogată prin prezenta directivă se înțeleg ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimeri și modul în care se formulează această mențiune.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele dispozițiilor principale de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

*Articolul 32***Abrogare**

Directiva 2003/9/CE se abrogă pentru statele membre care au obligații în temeiul prezentei directive cu efect de la ... (****), fără să aducă atingere obligațiilor statelor membre privind termenele de transpunere în dreptul intern a directivei stabilite în anexa II partea B.

Trimiterile la directiva abrogată se înțeleg ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa III.

(****) Ziua următoare expirării a 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

(*) 48 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

(**) 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

(***) 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

*Articolul 33***Intrare în vigoare și aplicare**

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolele 13 și 29 se aplică de la ... (*).

*Articolul 34***Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre, în conformitate cu tratatele.

Adoptat la,

Pentru Parlamentul European
Președintele

...

Pentru Consiliu
Președintele

...

(*) Ziua următoare expirării a 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

ANEXA I

Formular de raportare cu privire la informațiile care trebuie transmise anual de statele membre, în conformitate cu articolul 28 alineatul (2)

După data menționată la articolul 28 alineatul (2), informațiile care trebuie transmise de către statele membre se retrimite Comisiei în cazul în care există schimbări de fond în dreptul sau practica națională, în urma cărora informațiile furnizate anterior nu mai sunt de actualitate.

1. În temeiul articolului 2 litera (k) și al articolului 22, vă rugăm să explicați diferitele etape pentru identificarea persoanelor cu nevoi speciale de primire, precizând momentul identificării și consecințele acestora asupra satisfacerii unor astfel de nevoi, în special în cazul minorilor neînsoțiți, al victimelor torturii, violurilor sau altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală și al victimelor traficului de persoane.
 2. Vă rugăm să furnizați informații complete privind tipul, natura și formatul documentelor prevăzute la articolul 6.
 3. Cu referire la articolul 15, vă rugăm să precizați în ce măsură accesul pe piața muncii este supus unor condiții specifice pentru solicitanții de azil și să descrieți în detaliu astfel de restricții.
 4. Cu referire la articolul 2 litera (g), vă rugăm să descrieți modul în care sunt oferite condiții materiale de primire (și anume, condițiile materiale de primire oferite în natură, în bani, în tichete sau printr-o combinație a elementelor respective) și să indicați nivelul alocației zilnice oferite solicitanților.
 5. Acolo unde este necesar, cu referire la articolul 17 alineatul (5), vă rugăm să explicați punctul (punctele) de referință aplicate în dreptul sau în practica națională în vederea stabilirii nivelului asistenței financiare oferite solicitanților. În măsura în care se aplică un tratament mai puțin favorabil solicitanților în comparație cu resortisanții, vă rugăm să explicați motivele care stau la baza acestuia.
-

ANEXA II

Partea A

Directiva abrogată
(menționată la articolul 32)

Directiva 2003/9/CE a Consiliului

(JO L 31, 6.2.2003, p. 18)

Partea B

Termen de transpunere în dreptul intern
(menționat la articolul 32)

Directiva	Termen de transpunere
2003/9/CE	6 februarie 2005

ANEXA III

Tabel de corespondență

Directiva 2003/9/CE	Prezenta Directivă
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2 fraza introductivă	Articolul 2 fraza introductivă
Articolul 2 litera (a)	—
Articolul 2 litera (b)	—
—	Articolul 2 litera (a)
Articolul 2 litera (c)	Articolul 2 litera (b)
Articolul 2 litera (d) fraza introductivă	Articolul 2 litera (c) fraza introductivă
Articolul 2 litera (d) punctul (i)	Articolul 2 litera (c) prima liniuță
Articolul 2 litera (d) punctul (ii)	Articolul 2 litera (c) a doua liniuță
—	Articolul 2 litera (c) a treia liniuță
Articolul 2 literele (e), (f) și (g)	—
—	Articolul 2 litera (d)
Articolul 2 litera (h)	Articolul 2 litera (e)
Articolul 2 litera (i)	Articolul 2 litera (f)
Articolul 2 litera (j)	Articolul 2 litera (g)
Articolul 2 litera (k)	Articolul 2 litera (h)
Articolul 2 litera (l)	Articolul 2 litera (i)
—	Articolul 2 litera (j)
—	Articolul 2 litera (k)
Articolul 3	Articolul 3
Articolul 4	Articolul 4
Articolul 5	Articolul 5
Articolul 6 alineatele (1)-(5)	Articolul 6 alineatele (1)-(5)
—	Articolul 6 alineatul (6)
Articolul 7 alineatele (1) și (2)	Articolul 7 alineatele (1) și (2)
Articolul 7 alineatul (3)	—
Articolul 7 alineatele (4)-(6)	Articolul 7 alineatele (3)-(5)
—	Articolul 8
—	Articolul 9
—	Articolul 10
—	Articolul 11

Directiva 2003/9/CE	Prezenta Directivă
Articolul 8	Articolul 12
Articolul 9	Articolul 13
Articolul 10 alineatul (1)	Articolul 14 alineatul (1)
Articolul 10 alineatul (2)	Articolul 14 alineatul (2) primul paragraf
—	Articolul 14 alineatul (2) al doilea paragraf
Articolul 10 alineatul (3)	Articolul 14 alineatul (3)
Articolul 11 alineatul (1)	—
—	Articolul 15 alineatul (1)
Articolul 11 alineatul (2)	Articolul 15 alineatul (2)
Articolul 11 alineatul (3)	Articolul 15 alineatul (3)
Articolul 11 alineatul (4)	—
Articolul 12	Articolul 16
Articolul 13 alineatele (1)-(4)	Articolul 17 alineatele (1)-(4)
Articolul 13 alineatul (5)	—
—	Articolul 17 alineatul (5)
Articolul 14 alineatul (1)	Articolul 18 alineatul (1)
Articolul 14 alineatul (2) primul paragraf fraza introductivă literele (a) și (b)	Articolul 18 alineatul (2) fraza introductivă literele (a) și (b)
Articolul 14 alineatul (7)	Articolul 18 alineatul (2) litera (c)
—	Articolul 18 alineatul (3)
Articolul 14 alineatul (2) al doilea paragraf	Articolul 18 alineatul (4)
Articolul 14 alineatul (3)	—
—	Articolul 18 alineatul (5)
Articolul 14 alineatul (4)	Articolul 18 alineatul (6)
Articolul 14 alineatul (5)	Articolul 18 alineatul (7)
Articolul 14 alineatul (6)	Articolul 18 alineatul (8)
Articolul 14 alineatul (8) primul paragraf fraza introductivă prima liniuță	Articolul 18 alineatul (9) primul paragraf fraza introductivă litera (a)
Articolul 14 alineatul (8) primul paragraf a doua liniuță	—
Articolul 14 alineatul (8) primul paragraf a treia liniuță	Articolul 18 alineatul (9) primul paragraf litera (b)
Articolul 14 alineatul (8) primul paragraf a patra liniuță	—
Articolul 14 alineatul (8) al doilea paragraf	Articolul 18 alineatul (9) al doilea paragraf
Articolul 15	Articolul 19

Directiva 2003/9/CE	Prezenta Directivă
Articolul 16 alineatul (1) fraza introductivă	Articolul 20 alineatul (1) fraza introductivă
Articolul 16 alineatul (1) litera (a) primul paragraf, prima, a doua și a treia liniuță	Articolul 20 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c)
Articolul 16 alineatul (1) litera (a) al doilea paragraf	Articolul 20 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 16 alineatul (1) litera (b)	—
Articolul 16 alineatul (2)	—
—	Articolul 20 alineatele (2) și (3)
Articolul 16 alineatele (3)-(5)	Articolul 20 alineatele (4)-(6)
Articolul 17 alineatul (1)	Articolul 21
Articolul 17 alineatul (2)	—
—	Articolul 22
Articolul 18 alineatul (1)	Articolul 23 alineatul (1)
—	Articolul 23 alineatele (2) și (3)
Articolul 18 alineatul (2)	Articolul 23 alineatul (4)
—	Articolul 23 alineatul (5)
Articolul 19	Articolul 24
Articolul 20	Articolul 25 alineatul (1)
—	Articolul 25 alineatul (2)
Articolul 21 alineatul (1)	Articolul 26 alineatul (1)
—	Articolul 26 alineatele (2)-(5)
Articolul 21 alineatul (2)	Articolul 26 alineatul (6)
Articolul 22	—
—	Articolul 27
Articolul 23	Articolul 28 alineatul (1)
—	Articolul 28 alineatul (2)
Articolul 24	Articolul 29
Articolul 25	Articolul 30
Articolul 26	Articolul 31
—	Articolul 32
Articolul 27	Articolul 33 primul paragraf
—	Articolul 33 al doilea paragraf
Articolul 28	Articolul 34
—	Anexa I
—	Anexa II
—	Anexa III

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

I. INTRODUCERE

La 7 iunie 2011, Consiliul a primit din partea Comisiei o propunere modificată de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de azil (reformare) (11214/11). Comisia și-a modificat propunerea inițială de reformare a Directivei privind condițiile de primire din 9 decembrie 2008 (16913/1/08 REV1), ținând seama de poziția în primă lectură a Parlamentului European votată la 7 mai 2009 (9333/09) și de opiniile exprimate în cadrul Consiliului.

În scopul evitării întârzierilor, Parlamentul European și-a stabilit poziția de negociere cu privire la propunerea modificată a Comisiei analizând propunerea modificată în lumina poziției sale în primă lectură cu privire la propunerea inițială.

La 16 iulie 2009, Comitetul Economic și Social European a adoptat un aviz privind propunerea inițială a Comisiei (SOC/332 - CESE 1209/2009). Comitetul a decis la 26-27 octombrie 2011 să nu elaboreze un nou aviz privind propunerea modificată. Comitetul Regiunilor a adoptat un aviz privind propunerea inițială cu ocazia ședinței sale plenare din 6-7 octombrie 2009 (CdR 90/2009 fin) și a decis, la 18 octombrie 2011, să nu emită un aviz privind propunerea modificată, ci să informeze Consiliul cu privire la opiniile sale, sub forma unei scrisori adresate Secretarului General al Consiliului (18840/11).

Cu ocazia reuniunii sale din 25-26 octombrie 2012, Consiliul a confirmat un acord politic cu privire la propunerea modificată (14112/1/12 REV1).

În conformitate cu Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Regatul Unit și Irlanda nu participă la adoptarea versiunii reformate a Directivei privind condițiile de primire. Danemarca nu participă la adoptarea versiunii reformate a Directivei privind condițiile de primire, care nu este obligatorie pentru aceasta și nu i se aplică, în conformitate cu Protocolul privind poziția Danemarcei.

II. OBIECTIVUL PROPUNERII

Directiva privind condițiile de primire stabilește standarde pentru primirea solicitanților de protecție internațională. Versiunea reformată a Directivei privind condițiile de primire face parte dintr-o serie de propuneri legislative în domeniul azilului înaintate de către Comisie ca urmare a angajamentului Consiliului European de instituire a unui sistem european comun de azil până în 2012.

Obiectivele versiunii reformate a Directivei privind condițiile de primire sunt acelea de a garanta condiții adecvate și comparabile de primire în statele membre cărora li se aplică directiva, de a respecta drepturile fundamentale ținând cont de jurisprudența în evoluție a Curții de Justiție a Uniunii Europene și a Curții Europene a Drepturilor Omului și de a asigura coerența cu alte instrumente în domeniul azilului.

III. ANALIZA POZIȚIEI CONSILIULUI ÎN PRIMĂ LECTURĂ

A. *Observații de ordin general*

Pe baza propunerii modificate a Comisiei, Parlamentul European și Consiliul au derulat negocieri în vederea încheierii unui acord la momentul poziției Consiliului în primă lectură. Textul poziției Consiliului reflectă pe deplin compromisul la care s-a ajuns între cei doi colegislatori. Compromisul asigură standarde mai înalte și mai armonizate de primire a solicitanților de protecție internațională, în special pentru persoanele vulnerabile cu nevoi speciale de primire. În același timp, compromisul reflectă nevoia unor norme care să permită o punere în aplicare efectivă, dată fiind diversitatea sistemelor și a normelor juridice naționale capabile să combată abuzurile din cadrul procesului de azil. De asemenea, compromisul vizează evitarea oricăror sarcini administrative și financiare inutile pentru statele membre.

B. *Puncte-cheie*

Textul de compromis reflectat în poziția Consiliului în primă lectură adaptează directiva în vigoare ⁽¹⁾ în ceea ce privește următoarele aspecte-cheie:

1. Definiția membrilor familiei și a domiciliului comun

Textul de compromis reflectat în poziția în primă lectură conferă coerență între diferitele instrumente de azil prin alinierea definiției membrilor familiei cu definiția din versiunea reformată a Directivei privind standardele minime ⁽²⁾. Față de definiția din Directiva privind condițiile de primire în vigoare, care se referă la soțul/soția sau partenerul necăsătorit și copiii necăsătoriți, definiția este extinsă pentru a include tatăl, mama sau un alt adult care răspunde de un anumit solicitant, cu condiția ca acesta din urmă să fie minor și necăsătorit.

În plus, poziția Consiliului în primă lectură conține noi dispoziții în legătură cu domiciliul comun. În primul rând, statele membre trebuie să se asigure, în măsura posibilului, că solicitanții adulți dependenți, cu nevoi speciale de primire, sunt cazați împreună cu rude adulte apropiate care sunt deja prezente în același stat membru și care răspund de aceștia, în conformitate cu legea sau cu practica națională a statului membru în cauză. În al doilea rând, statele membre trebuie să se asigure că copiii minori ai solicitanților sau solicitanții minori sunt cazați cu părinții lor sau cu adultul care răspunde de aceștia sau cu frații/surorile lor necăsătorite, cu condiția ca acest lucru să fie în interesul superior al minorilor respectivi.

2. Detenția

Textul de compromis reflectat în poziția în primă lectură introduce un cadru legislativ extins care reglementează detenția solicitanților de protecție internațională. Acest cadru include norme privind temeiurile de detenție, garanțiile pentru solicitanții aflați în detenție, condițiile de detenție, precum și privind detenția persoanelor vulnerabile și a persoanelor cu nevoi speciale de primire.

2.1 Temeiuri de detenție

Lista de temeiuri de detenție a fost întocmită având în vedere dreptul internațional și jurisprudența Curții Europene de Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului, ținând seama de nevoia statelor membre de a combate cu eficacitate solicitările abuzive. Lista conține temeiurile de detenție incluse în recomandarea Consiliului Europei, completată cu o trimitere la detenție, astfel cum este definită în Regulamentul de la Dublin. În plus, poziția Consiliului conține un temei de detenție pentru persoanele care sunt plasate în detenție ca urmare a unei proceduri de returnare în temeiul Directivei privind returnarea ⁽³⁾, în vederea pregătirii returnării și/sau a desfășurării procesului de îndepărtare. În astfel de cazuri, statele membre trebuie să justifice, pe baza unor criterii obiective, inclusiv faptul că solicitantul deținut a avut deja ocazia de a accesa procedura de azil, că există temeiuri rezonabile pentru a crede că solicitantul a introdus respectiva cerere doar pentru a amâna sau a împiedica aplicarea deciziei de returnare.

2.2 Garanții pentru solicitanții de azil aflați în detenție

Având în vedere sistemele juridice naționale diferite, textul de compromis reflectat în poziția în primă lectură conține o dispoziție conform căreia statele membre trebuie să asigure un control jurisdicțional rapid privind legalitatea detenției dispuse de către autoritățile administrative, care poate fi desfășurat *ex officio* sau la cererea solicitantului de protecție internațională. În situația unui control *ex officio*, acesta trebuie să fie decis cât mai rapid cu putință, încă de la începutul perioadei de detenție. În situația unui

⁽¹⁾ Directiva 2003/9/CE a Consiliului de stabilire a standardelor minime pentru primirea solicitanților de azil în statele membre (JO L 31, 6.2.2003, p. 18).

⁽²⁾ Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (JO L 337, 20.12.2011, p. 9).

⁽³⁾ Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, 24.12.2008, p. 98).

control la cererea solicitantului, legalitatea detenției trebuie să facă obiectul unui control asupra căruia urmează să se decidă cât mai rapid, după lansarea procedurii relevante. Statele membre trebuie să definească, în dreptul intern, o perioadă în care trebuie să se desfășoare controalele.

În vederea garantării dreptului la o cale de atac eficientă, solicitanților de protecție internațională aflați în detenție trebuie să li se comunice imediat, în scris, motivele de detenție, procedurile prevăzute în dreptul intern pentru contestarea ordinului de plasare în detenție, precum și posibilitatea de a solicita asistență juridică și reprezentare gratuite. Acest lucru trebuie să fie făcut într-o limbă pe care solicitantul o înțelege sau pe care se presupune în mod rezonabil că o înțelege.

În final, în ceea ce privește accesul la asistență juridică și reprezentare gratuite, poziția în primă lectură aliniaza textul Directivei privind condițiile de primire cu textul Directivei privind procedurile de azil în vigoare ⁽¹⁾, însă fără a efectua un test de verificare a temeiului pentru a evalua dacă asistența juridică și reprezentarea gratuite trebuie puse la dispoziție, ținând seama de probabilitatea de reușită a controlului. Se specifică în continuare că asistența juridică și reprezentarea gratuite trebuie să fie acordate de către persoane calificate corespunzător, astfel cum este admis sau permis în dreptul intern, ale căror interese nu intră în conflict cu cele ale solicitanților de protecție internațională.

2.3 Condițiile de detenție

Dispozițiile privind condițiile de detenție definesc drepturile solicitanților de protecție internațională care sunt plasați în detenție, ținând seama de practica în domeniul azilului. În acest context, solicitanții sunt, de regulă, plasați în detenție în centre speciale de primire. De asemenea, în măsura posibilului, solicitanții trebuie să fie separați de alți resortisanți din țări terțe. Dacă solicitanții sunt plasați în detenție în cadrul unui penitenciar, aceștia trebuie să fie întotdeauna separați de infractori. Indiferent de condițiile de detenție, solicitanții își păstrează drepturile prevăzute de directivă, inclusiv dreptul la intimitate în momentul în care comunică cu reprezentanți sau cu membri ai familiei.

2.4 Detenția persoanelor vulnerabile și a persoanelor cu nevoi speciale de primire

Compromisul reflectat în poziția în primă lectură conține dispoziții specifice în ceea ce privește detenția persoanelor vulnerabile și a persoanelor cu nevoi speciale de primire. Sănătatea, inclusiv sănătatea mintală, a solicitanților aflați în detenție care sunt persoane vulnerabile trebuie să constituie o preocupare principală a autorităților naționale. În plus, în cazul în care persoane vulnerabile sunt plasate în detenție, statele membre trebuie să asigure că acestea sunt monitorizate în mod periodic și beneficiază de sprijinul corespunzător, ținând seama de situația lor individuală, inclusiv de starea lor de sănătate.

În conformitate cu Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului, se prevede că minorii pot fi plasați în detenție numai ca o măsură de ultimă instanță și că minorii neînsoțiți pot fi plasați în detenție doar în situații excepționale și niciodată în cadrul unui penitenciar.

3. Accesul la piața forței de muncă:

Textul de compromis reflectat în poziția în primă lectură reduce termenul pentru accesul solicitanților de protecție internațională la piața forței de muncă de la douăsprezece la nouă luni. Accesul acordat cu trei luni mai devreme se bazează pe două considerente care se contrabalansează: pe de o parte, considerentul că un acces mai rapid ajută solicitantul să devină independent din punct de vedere economic mai curând - reducând astfel riscul exploatării sale pe piața neagră și scăzând nevoia de sprijin public - și, de asemenea, că accesul timpuriu le permite să se integreze mai eficient în societatea gazdă; pe de altă parte, considerentul că este posibil ca accesul timpuriu la piața muncii să determine migrații economice care nu se califică pentru protecția internațională să încerce să exploateze sistemul de azil.

⁽¹⁾ Directiva 2005/85/CE a Consiliului privind standardele minime cu privire la procedurile din statele membre de acordare și retragere a statutului de refugiat (JO L 326, 13.12.2005, p. 13).

4. Condițiile materiale de primire

Textul de compromis reflectat în poziția în primă lectură prevede că, în situațiile în care statele membre acordă solicitanților de protecție internațională condiții materiale de primire sub formă de alocații financiare sau de tichete, valoarea acestora trebuie să fie fixată pe baza nivelului (nivelurilor) stabilite de statul membru în cauză, fie prin lege, fie în practică, pentru a asigura un nivel de trai adecvat pentru resortisanții. Se specifică în continuare că statele membre pot aplica un tratament mai puțin favorabil solicitanților de azil în comparație cu resortisanții, în special atunci când sprijinul material se acordă parțial în natură sau atunci când nivelul (nivelurile) menționat(e) mai sus, aplicat(e) resortisanților, are/au scopul de a garanta un nivel de trai mai bun decât cel prevăzut pentru solicitanții de protecție internațională.

În plus, poziția în primă lectură prevede un regim adaptat de limitare și retragere a condițiilor materiale de primire. Statele membre trebuie să ofere solicitanților de protecție internațională un nivel de trai demn. De asemenea, statele membre pot limita sau, în cazuri excepționale și justificate corespunzător, retrage condițiile materiale de primire atunci când un solicitant își abandonează reședința, nu raportează în mod corespunzător sau atunci când acesta a depus o nouă cerere. Mai mult, limitarea condițiilor materiale de primire rămâne posibilă atunci când o persoană nu a depus cererea în cel mai scurt timp cu putință. În final, astfel cum prevede directiva în vigoare (în momentul de față), statele membre au posibilitatea de a limita sau de a retrage condițiile materiale de primire dacă un solicitant a ascuns faptul că dispune de resurse financiare.

5. Persoane vulnerabile cu nevoi speciale de primire

Textul de compromis reflectat în poziția în primă lectură prevede obligația statelor membre de a evalua nevoile speciale de primire ale persoanelor vulnerabile. Victimele mutilărilor genitale feminine sunt adăugate la lista neexhaustivă a categoriilor de persoane vulnerabile. În plus, în vederea evitării eventualelor sarcini administrative inutile, se prevede că nu este necesar ca o astfel de evaluare să ia forma unei proceduri administrative și că statele membre pot integra evaluarea în procedurile naționale existente.

6. Asistența juridică și reprezentarea gratuite

Solicitanții de protecție internațională au dreptul de acces la o cale de atac eficace în momentul în care contestă deciziile referitoare la acordarea, retragerea sau reducerea indemnizațiilor, precum și deciziile referitoare la reședință și la libertatea de circulație. În acele cazurile respective, condițiile de acordare a asistenței juridice și a reprezentării gratuite sunt aceleași ca în cazul controlului ordinului de plasare în detenție, cu excepția faptului că statele membre pot prevedea că asistența juridică și reprezentarea gratuite nu se acordă dacă o autoritate competentă consideră respectiva cale de atac ca neavând nicio perspectivă concretă de succes.

7. Alte chestiuni importante

Alte chestiuni importante din cadrul poziției Consiliului în primă lectură în legătură cu care Consiliul și Parlamentul European au ajuns la un compromis se referă la:

- specificarea calificărilor „reprezentantului” pentru a permite minorilor neînsoțiți să beneficieze pe deplin de drepturile lor și pentru a respecta obligațiile prevăzute în Directiva privind condițiile de primire.
- Statele membre nu pot condiționa acordarea condițiilor de primire de o documentație inutilă și disproporționată și nici de alte cerințe administrative.
- Statele membre trebuie să ofere solicitanților de protecție internațională îngrijirile medicale necesare, care trebuie să includă, cel puțin, îngrijirile de urgență și tratamentul de bază al bolilor și al afecțiunilor mintale grave. Se specifică în continuare să statele membre trebuie să acorde asistență medicală sau de alt tip necesară solicitanților cu nevoi speciale de primire, inclusiv îngrijirea corespunzătoare a sănătății mintale, dacă este cazul.

- Statele membre trebuie să înceapă căutarea membrilor familiei minorului neînsoțit, după caz, cu ajutorul organizațiilor internaționale sau al altor organizații competente, cât mai repede posibil după introducerea cererii de protecție internațională, protejând în același timp interesul superior al minorului.
- Statele membre trebuie să se asigure că persoanele care au suferit torturi, violuri sau alte forme de violență gravă primesc tratamentul necesar, în special accesul la un tratament sau la îngrijiri medicale și psihologice corespunzătoare. În plus, cei care lucrează cu astfel de persoane trebuie să fi beneficiați și să continue să beneficieze de formare corespunzătoare și au obligația de a respecta normele de confidențialitate.
- Statele membre trebuie să înainteze informațiile referitoare la punerea în aplicare a directivei pentru a permite Comisiei să monitorizeze punerea sa în aplicare.

IV. CONCLUZIE

Poziția Consiliului în primă lectură reflectă compromisul convenit în cadrul negocierilor dintre Consiliu și Parlamentul European, facilitat de Comisie. Acest compromis este confirmat prin scrisoarea președintelui Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE) din Parlamentul European adresată președintelui Comitetului Reprezentanților Permanenți (13885/12). În această scrisoare, președintele Comisiei LIBE a menționat că va recomanda membrilor Comisiei LIBE și, ulterior, plenului, să accepte poziția în primă lectură a Consiliului fără amendamente, în a doua lectură a Parlamentului European, sub rezerva verificării acesteia de către experții juriști-lingviști din ambele instituții. Prin modificarea Directivei privind condițiile de primire, Uniunea Europeană instituie un alt element esențial pentru crearea sistemului european comun de azil.
